

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: TN-29Sa/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022201367
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Kochan Morová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:1022201367.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, konajúc sudkyňou JUDr. Katarínou Kochan Morovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. A. E. XXX/XX, XXX XX D., zastúpený: JUDr. Jozef Polák, advokát, Aleja slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 25968-4/2022-BA zo dňa 18. 07. 2022, takto

rozhodol:

- I. Súd správnu žalobu zamietal.
- II. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Žalobca utrpel u zamestnávateľa EKB ZDEMA s.r.o. pracovný úraz dňa 04. 07. 2010, keď pri demontáži podsvietenia spadol z výšky 6 m, následkom čoho žalobca utrpel viacnásobné poranenia končatín a tvárovej časti. Tento úraz bol zamestnávateľom uznaný za pracovný, s mierou zavinenia žalobcu na vzniknutom pracovnom úraze určenou na základe schváleného súdneho zmiernu, a to uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 24CPr 1/2012-149 zo dňa 02. 04. 2014 (ďalej len „uznesenie o súdnom zmiernu“) vo výške 20%. V súvislosti s týmto pracovným úrazom si žalobca žiadosťou doručenou Sociálnej poisťovni, pobočke Nitra dňa 12. 07. 2013 uplatnil nárok na úrazovú rentu. V tej dobe vo veci prebiehalo súdne konanie o určenie úrazu za pracovný, ktoré bolo skončené súdnym zmiernom. Následne podal žalobca žalobu o zrušenie súdneho zmiernu, ktorá bol zamietnutá a toto konanie skončilo právoplatne až uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10CoPr/3/2018 zo dňa 21. 06. 2018. Výsledkom vedených súdnych konaní bolo určenie, že úraz je pracovný s mierou zodpovednosti zamestnávateľa 80%.

2. Následne rozhodla o žiadosti žalobcu Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 10416-10/2018 zo dňa 19. 11. 2018 (ďalej aj „prvostupňový orgán“ alebo „orgán verejnej správy prvého stupňa“), ktorá na základe záverov posudkového lekára uzavrela, že žalobca nemá nárok na úrazovú rentu, nakoľko pokles jeho pracovnej schopnosti je 30%, a preto nespĺňa podmienky stanovené v § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Na odvolanie žalobcu bola vec postúpená na rozhodnutie odvolaciemu orgánu – generálnemu riaditeľovi Sociálnej poisťovne, ktorý rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 16. 04. 2019 odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu. Následne žalobca podal správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti oboch uvedených rozhodnutí. V správnom súdnom konaní Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 14Sa/31/2021-68 zo dňa 23. 08. 2021 zrušil rozhodnutie

generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne zo dňa 16. 04. 2019 a prvostupňového orgánu zo dňa 19. 11. 2018.

3. Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 3956-22/2022 zo dňa 09. 03. 2022 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodla, že žalobca nemá nárok na úrazovú rentu, nakoľko podľa lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 28. 02. 2022 pokles pracovnej schopnosti žalobcu je v rozsahu 30%.

4. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa konajúc generálnym riaditeľom (ďalej aj „odvolací orgán“) rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 18. 07. 2022 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým zmenila prvostupňové rozhodnutie tak, že žalobca má podľa § 88, § 89 a § 111 ods. 2 zákona o sociálnom poistení a po zvýšení priznanej sumy úrazovej renty o 3,05% v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 419/2009 Z.z. nárok na úrazovú rentu od 04. 07. 2010 do 31. 07. 2010 v sume 127,10 EUR mesačne a od 01. 08. 2010 v sume 140,70 EUR mesačne. V zmysle § 89 ods. 8 zákona o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z.z. sa suma úrazovej renty zvyšuje od 01. 01. 2011 o 1,8% na celkovú sumu 143,30 EUR. Táto suma úrazovej renty sa podľa § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení znižuje o priznaný invalidný dôchodok na úrazovú rentu od 01. 07. 2011 do 31. 07. 2011 v sume 29,60 EUR a od 01. 08. 2011 žalobca nemá nárok na výplatu úrazovej renty. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací orgán uviedol, že v nadväznosti na právny názor Krajského súdu v Trenčíne, vyjadrený v rozsudku zo dňa 23. 08. 2021, prvostupňový orgán opätovne požiadal posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne o posúdenie zdravotného stavu žalobcu z hľadiska miery poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty. Posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne v lekárskej správe z 27. 01. 2002 konštatoval, že pri konaní o priznaní invalidnej dávky z 21. 12. 2011 bolo v odseku „Iné zdravotné postihnutie“ uvedené, že ide o kapitolu F. - G. H. I. H. I., oddiel G - postihnutie končatín, položka 12 - obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe, písm. b) – ťažšieho stupňa na nedominantnej končatine, avšak pre zaradenie ochorenia d písm. b) musia byť splnené všetky náležitosti posúdenia, pričom ťažší stupeň takéhoto poškodenia je „pohyby v lakťovom kĺbe sú len naznačené“, čo v danom prípade nebolo splnené. Ortopedický nález z roku 2011 aj z roku 2019 sú prakticky totožné, čiže od vzniku predmetného pracovného úrazu až po posúdenie zdravotného stavu žalobcu na účely nároku na úrazovú rentu bol zdravotný stav žalobcu stále rovnaký. K ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo dňa 21. 12. 2011. Zamestnávateľ žalobcu dňa 17. 02. 2022 predložil profesiogram, z ktorého vyplýva, že žalobca vykonával prácu pre zamestnávateľa na základe dohody o vykonaní práce na pracovnej pozícii „pomocný pracovník“. Zamestnávateľ uviedol, koľko pracovného času trvali žalobcovi jednotlivé pracovné činnosti: príprava materiálu a náradia 5%, demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch na prízemí 25%, demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch vo výške 20 %, príprava náradia a materiálu 5%, demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenie na prízemí 30%. Posudkový lekár pobočky v lekárskej správe z 28. 02. 2022 zotrval na stanovenej miere poklesu pracovnej schopnosti žalobcu v rozsahu 30%. Posudková lekárka ústredia v lekárskej správe z 24. 05. 2022 okrem skutočností, ktoré uviedol posudkový lekár pobočky v lekárskejších správach z 27. 01. 2022 a 28. 02. 2022, skonštatovala, že žalobca z predloženého profesiogramu môže vykonávať pracovnú činnosť - príprava materiálu a náradia, čo predstavuje 10 % z celkového pracovného času a ostatné pracovné činnosti uvedené v profesiograme nemôže vykonávať, čo predstavuje 90 % z celkového času. Uviedla, že s ľahkým obmedzením hybnosti ľavého lakťového kĺbu, oslabením svalovej sily o 30 % a deficitom pravého členkového kĺbu, sú pracovné výkony ako demontáž svetiel a konštrukcií na stlačený vzduch a demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenia, obmedzené ako pri práci vo výškach, tak aj na prízemí, nakoľko pri týchto pracovných činnostiach nie je dôležitá dobrá funkcia všetkých kĺbov oboch horných končatín. Tým, že posudková lekárka ústredia určila pokles pracovnej schopnosti žalobcu v rozsahu 90%, bolo vyhovené odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa určenia miery tohto poklesu. Žalobcovi bola priznaná úrazová renta od 04. 07. 2010, zodpovedajúca miere poklesu pracovnej schopnosti v rozsahu 90 %. V zmysle § 84 ods. 1, § 89 ods. 1 a § 111 ods. 2 zákona o sociálnom poistení bola žalobcovi priznaná úrazová renta v sume 170,60 EUR ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80% jeho denného vymeriavacieho základu, ktorý je 7,7895 EUR (rozhodujúce obdobie od 27. 05. 2010 do 03. 07. 2010), a koeficientu 0,90 určeného ako podiel čísla 90 zodpovedajúceho jeho zistenému percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100 (úrazová renta = 30,4167 x 80% z 7,7895 EUR x 0,90 = 170,60 EUR). Suma 170,60 EUR x 80% rozsah zodpovednosti zamestnávateľa na vzniku predmetného pracovného úrazu = 136,50 EUR. Ku dňu priznania úrazovej renty žalobca poberal invalidný dôchodok, nedovŕšila dôchodkový vek a nebol mu ani priznaný predčasný starobný dôchodok. Suma úrazovej renty sa zvyšuje odo dňa priznania

o 3,05 % na celkovú sumu 140,70 EUR mesačne. Žalobcovi bola určená alikvotná čiastka úrazovej renty za mesiac júl 2010 nasledovne: 140,70 EUR (úrazová renta mesačne) : 31 (počet kalendárnych dní v mesiaci júl) = 4,53870967 EUR x 28 dní nároku na úrazovú rentu (od 04. 07. 2010 do 31. 07. 2010). Suma úrazovej renty znížená v roku 2010 sa od 01. 01. 2011 zvyšuje o 1,8 %, t. j. o 2,60 EUR na sumu 143,30 EUR. Vzhľadom na to, že žalobca má nárok na invalidný dôchodok od 08. 07. 2011 v sume 146,80 eur mesačne, bola určená úrazová renta za mesiac júl 2011 po odpočítaní alikvotnej sumy invalidného dôchodku (143,30 EUR - 113,70 EUR), a to v sume 29,60 EUR. Nakoľko suma 146,80 EUR invalidného dôchodku prevyšuje sumu 143,30 EUR úrazovej renty určenej podľa § 89 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a konečná suma úrazovej renty podľa § 89 ods. 1 až 3 zákona o sociálnom poistení nepresahuje nulovú hodnotu, žalobca od 01. 08. 2011 nemá nárok na výplatu úrazovej renty.

Správna žaloba – žalobné body

5. Žalobca sa žalobou doručenou správne súdu v zákonnej lehote domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 18. 07. 2022, aj prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia č. 3956-22/2022 zo dňa 09. 03. 2022, ich zrušenia a vrátenia veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

6. Žalobca namietal, že výška úrazovej renty nebola určená správne, nakoľko nebol správne určený ani vymeriavací základ, ani pokles pracovnej schopnosti žalobcu v rozsahu 90%, s dátumom vzniku od 04. 07. 2010. Žalobcovi vôbec nie je zrejmé, z čoho vychádzal odvolací orgán pri určení denného vymeriavacieho základu, prečo pre určenie hodnoty denného vymeriavacieho základu zohľadnil len obdobie od 27. 05. 2010 do 03. 07. 2010, pričom vzhľadom na nesprávny úradný postup žalovanej sa nemohol k metodike výpočtu ani vyjadriť (čo predstavuje vážne porušenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku) a porušenie princípu dvojinstančnosti správneho konania.

7. Podľa názoru žalobcu odvolací orgán arbitrálne rozhodol, že za obdobie od 01. 08. 2011 žalobca nemá nárok na výplatu úrazovej renty. Nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku. Odvolací orgán pri určovaní výšky úrazovej renty a obdobia, za ktoré táto úrazová renta žalobcovi patrí, opomenul zohľadniť, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27. 08. 2019 žalovaná odňala žalobcovi invalidný dôchodok od 08. 10. 2019. Toto rozhodnutie malo byť odvolaciemu orgánu známe z jeho rozhodovacej činnosti, avšak z výroku napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že ho pri prijímaní napadnutého rozhodnutia nezohľadnil vôbec. Za takejto situácie nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné, aby žalobcovi nebol priznaný nárok na úrazovú rentu aj za obdobie od 09. 10. 2011 do súčasnosti, respektíve do budúca a v tejto časti je napadnuté rozhodnutie nezákonné, nepreskúmateľné a arbitrálne.

8. Žalobca namietol, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ku ktorým nemal možnosť sa ako účastník konania vyjadriť, pričom bola porušená zásada dvojinstančnosti konania. Lekárska správa ústredia, so sídlom v Košiciach zo dňa 24. 05. 2022, v časti „Celkový posudok“ okrem skutočností, ktoré uviedol posudkový lekár pobočky žalovanej v Lekárskej správe zo dňa 27. 01. 2022 a následne v Lekárskej správe zo dňa 28. 02. 2022, v ktorej sa konštatuje, že poškodený z predloženého profesiogramu môže vykonávať pracovnú činnosť - príprava materiálu a náradia, čo predstavuje 10% z celkového pracovného času a ostatné pracovné činnosti uvedené v profesiograme nemôže vykonávať, čo predstavuje 90% z celkového času, nebola žalobcovi nikdy doručená a z časového hľadiska je zrejmé, že nebola ani súčasťou administratívneho spisu ku dňu vydania rozhodnutia prvostupňového orgánu.

9. Napadnuté rozhodnutie je podľa žalobcu nezákonné, keďže a) došlo k porušeniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku v rámci procesu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia; b) neboli rešpektované právne závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 14Sa/31/2021-68 zo dňa 23. 08. 2021; c) podklady pre vydanie rozhodnutia boli neaktuálne; d) nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia a došlo k prieťahom v konaní spôsobeným nečinnosťou žalovanej. Lekárska správa Sociálnej poisťovne, pobočka Senica, vystavená dňa 28. 02. 2022 nezohľadňuje všetky relevantné skutočnosti, bola vyhotovená viac ako 11 rokov po utrpení pracovného úrazu, čo má za následok, že táto lekárska správa nemôže byť relevantným podkladom pre posúdenie vzniku nároku na úrazovú rentu za obdobie od podania žiadosti o jej priznanie až do súčasnosti.

10. Podľa názoru žalobcu pre záver o poklese pracovnej schopnosti nebol dostatočne zistený skutkový stav. Na účely úrazovej renty totiž nie je rozhodujúce len posúdenie zhoršenia zdravotného stavu, ale najmä posúdenie poklesu pracovnej schopnosti, teda aj schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie, ktorým v prípade žalobcu bola práca elektromechanika, robotníka a údržbára, pričom pri pracovnom úraze, ktorý utrpel dňa 04. 07. 2010, vykonával síce prácu pomocného robotníka, avšak tieto práce boli vykonávané vo výške. V dôsledku pracovného úrazu žalobca absolútne stratil schopnosť vykonávať práce vo výškach, keď v dôsledku poranenia päty už nemôže vykonávať práce, pri ktorých by musel stáť na rebríku resp. iných konštrukciách, ktoré by vyžadovali dlhodobé státie. Žalobca v dôsledku pracovného úrazu aj v súčasnosti kríva. Takéto posúdenie poklesu pracovnej schopnosti účastníka konania však posudkový lekár Sociálnej poisťovne nevykonal. Zároveň aj z pripojeného uznesenia Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 24Cpr 1/2012-149 zo dňa 02. 04. 2014, jednoznačne vyplýva, že žalobca pre spoločnosť EKB Zdema s.r.o. v súčasnosti (a ani po vzniku pracovného úrazu) už nikdy nepracoval. Za takejto situácie pre žalobcu nie je pochopiteľné, prečo žalovaná za podklad pre vydanie rozhodnutia vyžadovala a následne aj použila potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo dňa 17. 02. 2022. Uvedené potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo dňa 17. 02. 2022 zároveň nikdy nezaslal účastníkovi konania na vyjadrenie a zároveň toto potvrdenie bolo zo strany zamestnávateľa vydané po viac ako 12 rokoch od utrpenia pracovného úrazu, pričom v spoločnosti zamestnávateľa došlo po vzniku pracovného úrazu k zmene tak organizačných, ako aj personálnych zložiek spoločnosti, čo je zrejme už s prihliadnutím na úplný výpis z ORSR na spoločnosť EKB ZDEMA s.r.o., IČO: 36 658 731. Táto spoločnosť len príkladom dvakrát menila sídlo a viac ako 3-krát osobu spoločníkov a konateľov. Inak povedané, osoba konajúca za spoločnosť zamestnávateľa, ktorá podala potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo dňa 17. 02. 2022, v čase vzniku pracovného úrazu pre túto spoločnosť ani len nepracovala, zároveň je zrejme, že nevykonávala prácu spolu so žalobcom, preto sa nevie relevantným spôsobom vyjadriť k tomu, akú prácu a akého charakteru žalobca pre zamestnávateľa reálne vykonával.

11. Žalobca v celom rozsahu trval na svojich námietkach formulovaných v podaní označenom ako „Námietka nezákonného postupu, Námietka nezákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne – ústredie sp. zn. 3956-17/2022-BA zo dňa 20. 01. 2022, Sťažnosť na prietahy a Návrh na pokračovanie v konaní o návrhu žiadateľa zo dňa 04. 07. 2013“ zo dňa 09. 02. 2022. Odvolací orgán na tam uvedené skutočnosti a námietky nijakým spôsobom nereagoval. Žalobca údaje uvedené v potvrdení zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo dňa 17. 02. 2022 namieta, keďže tieto sa nezakladajú na pravde. V čase vzniku pracovného úrazu aj niekoľko dní predtým vykonával žalobca výlučne práce vo výškach, a to počas celého pracovného dňa. Príprava náradia (mimo iného aj zdvíhacej plošiny) rovnako prebiehala vo výškach. Žalobcom utrpенý úraz ho vylučuje vykonávať všetky demontáže svetiel, konštrukcie na stlačený vzduch vykonávané na prízemí a podobne prípravu materiálu a náradia. Ďalej žalobca namietal, že potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo 17. 02. 2022 nie je profesiogram, nakoľko neobsahuje všetky požadované náležitosti. Tento dokument od zamestnávateľa nie je ani úplne jednoznačný, keď nie je zrejme, či ide o vyjadrenie 100% vo vzťahu k dvom uvedeným základným činnostiam alebo ich treba chápať samostatne a teda predstavujú vyjadrenie celkových činností žalobcu v rozsahu 100%.

12. Pochybenie prvostupňového orgánu videl žalobca aj v tom, že hodnotil na účely úrazovej renty pokles schopnosti vykonávať pôvodnú prácu baníka na 30%, aj keď bol príslušným lekárske posudkom trvalo vyradený z práce vo výškach, čo znamená, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť mu mal byť hodnotený na 100%, pretože bol vyradený z prác vo výškach aj z pomocných prác. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, keďže v odôvodnení tohto rozhodnutia nie je žiadnym spôsobom zodpovedané na vyššie uvedené námietky žalobcu, ani bližšie neodôvodňuje svoj výrok, ale len konštatuje skutkový stav a tvrdí, že posudkový lekár rozhodol správne a dostatočne presvedčivo odôvodnil, prečo žalobca nespĺňa podmienky pre priznanie úrazovej renty. Úrazová renta mala byť žalobcovi priznaná. Uvedené vyplýva aj z toho, že žalovaná žalobcovi rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 23. 01. 2012 priznala invalidný dôchodok odo dňa 08. 07. 2011, pričom na tieto účely vyhodnotila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50 % (na základe posudku posudkového lekára z 21. 12. 2011), pričom táto miera poklesu sa porovnáva so všeobecnými povolaniami a pri porovnaní s náročnou prácou elektromechanika, robotníka a údržbára je hodnotený pokles iba na 30% zo strany toho istého subjektu. Pred pracovným úrazom žalobca netrpel na žiadne ochorenie, ktoré by malo podstatný vplyv na jeho možnosť vykonávať prácu a to, že žalobca v súčasnosti nepracuje je spôsobené práve v dôsledku pracovného úrazu. Posudkový lekár nevyhodnotil pokles pracovnej

schopnosti (vykonávať doterajšie zamestnanie) na účely úrazovej renty. Chýba aj posúdenie poklesu pracovnej schopnosti znalcom, ktoré nie je možné nahradiť vyjadrením posudkových lekárov; na odstránenie tohto nedostatku mala Sociálna poisťovňa prizvať znalca na vypracovanie posudku, alebo vyzvať žalobcu na predloženie takéhoto znaleckého posudku, čo však neurobila, čím zaťažila napadnuté rozhodnutie vadou zmätočnosti a arbitrárnosti.

13. Žalobca dôvodil, že napadnuté rozhodnutie vychádza z vysoko formalistického výkladu príslušných právnych noriem, z formalistického výkladu listinných dôkazov, ktoré boli vykonané v rámci konania na prvom stupni, správny orgán prvého stupňa svoj právny názor prijal na základe domniek a dohadov, nie na základe skutočne preukázaných skutočností, bez zohľadnenia skutkových okolností prejednávaneho prípadu. Zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo napadnuté rozhodnutie, je nedostatočné a v rozpore s obsahom spisov, je nedostačujúce na posúdenie veci, a rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Záver posudkového lekára je jednostranný a neobjektívny. Pokiaľ skutkové závery vyplývajúce z posúdenia predbežnej otázky sú bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu a v príkrom rozpore s predloženými podkladmi či vykonanými dôkazmi, nemožno hovoriť o zákonom rozhodnutí orgánu verejnej správy. Ak Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutia na základe úsudku prijatého v rámci predbežnej otázky, je potom úlohou nadriadeného orgánu, aby v odvolacom konaní preskúmal, či prijatý záver správneho orgánu o relevantnej predbežnej otázke mal oporu v dokazovaní potrebnom na jej riadne objasnenie alebo či nejde o exces alebo zjavnú svojvôľu, ktorá môže mať za následok vyslovenie nezákonnosti rozhodnutí a postupu správneho orgánu. Správny orgán nemôže konať svojvoľne ani pri formulovaní úsudku v rámci predbežnej otázky a aj takýto postup má byť predmetom prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Súd pritom môže vykonať všetky potrebné dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia a nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom m.m. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 87/2014 z 10. septembra 2014)

14. Žalobca vyjadril presvedčenie, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v rozpore s právnym názorom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 14Sa/31/2021-68 zo dňa 23. 08. 2021. Bolo povinnosťou posudkového lekára vyhodnotiť, kedy bol zdravotný stav žalobcu ustálený tak, aby bolo možné objektivizovať následky úrazu a následne od takto určeného momentu uviesť (v závislosti od jednotlivých lekárskeho nálezu), aké boli v jednotlivých obdobiach následky pracovného úrazu a dopad na pracovnú spôsobilosť žalobcu pre účely úrazovej renty. Prvostupňový orgán ani posudkový lekár tak ale nepostupovali. Samotná posudková lekárka v odvolacom konaní vo svojej správe konštatovala, že v konaní o priznaní invalidnej dávky bol následok úrazu žalobcu posudkovým lekárom uzavretý ako obmedzenie pohyblivosti v laktovom kĺbe ťažšieho stupňa na nedominantnej končatine. Je teda zrejme, že v inom konaní pred Sociálnou poisťovňou bol iným posudkovým lekárom ustálený iný stupeň obmedzenia hybnosti laktva. Ide pritom o diametrálne odlišné posúdenia ako učinili posudkoví lekári pre účely úrazovej renty. V tomto prípade je pritom úplne irelevantné, že k tomuto záveru došlo v konaní o invalidnej dávke, nakoľko ide o skutkové zistenie, resp. skutkový záver (ktoré sa potom v závislosti na administratívnom konaní môže odlišne právne posúdiť). Vzhľadom na obsah posudkových správ, ako aj vyššie uvedenú diskrepanciu, je zrejme, že posudkoví lekári jednak neuviedli dátum ustálenia zdravotného stavu žalobcu a súčasne sa nevysporiadali s následkami úrazu v jednotlivých obdobiach tak, aby mohli urobiť záver, či minimálne v nejakom období následky pracovného úrazu neodôvodňovali pokles pracovnej schopnosti nad 40% a teda aj priznanie úrazovej renty a to aj s poukazom na to, že v konaní o invalidný dôchodok bol ustálený ťažší stupeň poškodenia laktového kĺbu.

15. S nesprávnym úradným postupom žalovanej sa v žiadnom prípade nemožno stotožniť, pretože ním došlo k porušeniu zásady dvojštánčnosti správneho konania a žalobca tak bol absolútne vylúčený z možnosti uplatniť účinný prostriedok nápravy (vo forme riadneho opravného prostriedku - odvolania) voči takémuto zmenenému výroku rozhodnutia o úrazovej rente. Tým žalobca nemohol ani účinne argumentovať proti nesprávosti právneho záveru o výške úrazovej renty, metodike jej výpočtu nesprávne uvedenom období a pod.) pokiaľ bolo v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku zo strany odvolacieho orgánu zistené, že je potrebné zmeniť celú výrokovú časť napadnutého rozhodnutia prvostupňového orgánu, bolo jeho povinnosťou postupovať v zmysle § 59 ods. 3 Správneho poriadku a napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť prvostupňového orgánu. Odvolací orgán mal minimálne v rovine § 33 ods. 2 Správneho poriadku oznámiť žalobcovi, že vec hodlá posudzovať podľa iného zákonného ustanovenia ako prvostupňový orgán a mal poskytnúť žalobcovi možnosť argumentácie, čo však neurobil. Podľa právnej vety rozsudku NS SR sp. zn. 9Sžso/32/2011 zo dňa

30. 06. 2011, pokiaľ prvostupňový správny orgán svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil a dôvody doplnila žalovaná vo svojom rozhodnutí, podľa názoru krajského súdu tým došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti konania. V tomto prípade došlo zo strany odvolacieho orgánu nielen k neprípustnému doplneniu odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového orgánu, ale rovno k úplnej zmene výroku a dôvodov rozhodnutia. Došlo tak k porušeniu základného práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle článku 46 Ústavy SR v spojení s článkom 6 Dohovoru, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy. Princíp generálnej klauzuly, ktorý platí pre Správny poriadok, znamená, že účastník správneho konania sa môže odvolať proti každému prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu. Je to dané zásadou dvojinstančnosti správneho konania, ktorá vyjadruje, že každé rozhodnutie správneho orgánu je preskúmateľné ešte ďalšou inšinciou v odvolacom konaní za predpokladu, že k tomu dal účastník konania podnet podaním odvolania. Aj z tohto pravidla existujú výnimky: je to v prípade, ak Správny poriadok alebo osobitný zákon vylučuje možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu, alebo ak sa účastník konania vzdal odvolania. O takéto prípady v prejednávanej veci však nejde. V súvislosti s právom na účinný prostriedok nápravy žalobca poukázal na čl. 6 a 13 Európskeho dohovoru o ľudských právach, čl. 47 Charty základných práv EÚ, rozhodnutia Súdneho dvora EÚ.

16. Žalobca zastal názor, že napadnuté rozhodnutie je nutné považovať za prekvapivé rozhodnutie. Z pohľadu výsledkov konania na prvostupňovom orgáne (údajné nevzniknutie nároku na úrazovú rentu) je rozhodnutie odvolacieho orgánu „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných a vzhľadom na výrok napadnutého rozhodnutia na celkom nových dôvodoch (vznik nároku + určenie výšky metodiky výpočtu obdobia a pod.), než na ktorých založil svoje rozhodnutie prvostupňový orgán, pričom žalobca v danej procesnej situácii nemal možnosť namietať nesprávnosť „nového“ právneho názoru zaujatého zo strany odvolacieho orgánu až v odvolacom konaní.

17. Žalobca namietal porušenie princípu legitímnych očakávaní. Odôvodnené očakávania žalobcu sa vzťahovali na samotný postup žalovanej (in concreto, že Sociálna poisťovňa bude postupovať v súlade s § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení), že bude prihliadať na podania žalobcu obsahujúce doplnenie podanej žiadosti, že bude rešpektovať právny názor súdu uvedený v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 14Sa/31/2021-68 zo dňa 23. 08. 2021 a že dá možnosť žalobcovi vyjadriť sa ku všetkým podkladom rozhodnutia. Žalobca počas konania postupoval striktnie podľa pokynov, ktoré mu boli udeľované zo strany správneho orgánu a jeho zamestnancov. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť predvídateľný (vzhľadom na právnu úpravu) a orgán nemôže v skutkovo podobných prípadoch rozhodovať rozdielne. Doktrína legitímneho očakávania je osobitnou kategóriou právnej istoty, aplikujúca sa vo verejnom práve. Súkromná osoba, ako účastník právneho vzťahu, nie je v rovnocennom postavení ako orgán verejnej moci. Náhla zmena pravidiel v sfére verejného práva je zásahom, ktorý je schopný výrazne ovplyvniť práva súkromnej osoby. Orgán verejnej moci musí vo vzťahu k účastníkom konania postupovať predvídateľným, čitateľným spôsobom a to vzhľadom na očakávania, ktoré voči tomuto orgánu účastník má. Boli porušené legitímne očakávania účastníka vo vzťahu k rozhodnutiam orgánov verejnej moci. V tejto rovine doktrína legitímneho očakávania pripomína zásadu, že pri rozhodovaní v skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch má orgán verejnej moci postupovať tak, aby nevznikali neodôvodnené rozdiely a taktiež zásadu zákazu prekvapivých rozhodnutí orgánov verejnej moci.

18. Žalobca prezentoval názor, že dôsledkom napadnutého rozhodnutia je ukrátenie majetkových práv žalobcu ako poškodeného pri pracovnom úraze dňa 04. 07. 2010. Zároveň napadnuté rozhodnutie popiera a porušuje čl. 40 Ústavy SR spočívajúci v práve na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a ochranu zdravia, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 dohovoru spočívajúce v práve na spravodlivý proces, čl. 20 ods. 1 Ústavy SR spočívajúce v práve vlastníť majetok a porušuje princíp spravodlivosti, čím zároveň zasahuje do práv žalobcu. Skutkové tvrdenia uvedené v obsahu a záveroch napadnutého rozhodnutia sú účelové, tendenčné, zavádzajúce a nie sú v zmysle príslušnej právnej úpravy pre rozhodnutie o odvolaní žalobcu podanom proti prvostupňovému rozhodnutiu relevantné a zároveň nie sú pravdivé a preukázané.

19. Žalobca navrhol doplniť dokazovanie znaleckým posudkom znalcom z odboru zdravotníctvo za účelom zistenia a posúdenia zhoršenia zdravotného stavu žalobcu a za účelom posúdenia poklesu pracovnej schopnosti a poklesu schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie u žalobcu v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 04. 07. 2010.

Vyjadrenie žalovanej k správnej žalobe, ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

20. Žalovaná vo vyjadrení k správnej žalobe žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. K námietke žalobcu ohľadne nesprávneho a nejasného určenia vymeriavacieho základu žalovaná uviedla, že v spisovej dokumentácii sa nachádza e-mail od zamestnávateľa zo dňa 12. 07. 2022, v ktorom zamestnávateľ žalobcu uviedol, že za dni od 27. 05. 2010 do 03. 07. 2010 (zamestnávateľ síce doslova uviedol „... 1, 2, 4, 7“, avšak rozhodujúci je fakt, že mzda bola poskytnutá v mesiaci júl iba za tri odpracované dni) poskytoval žalobcovi mzdu za celkových 152 hodín. Uvedená informácia bola poskytnutá priamo od zamestnávateľa žalobcu, čo muselo byť vzhľadom na skutočný výkon práce žalobcom zrejme aj jemu. K aplikácii zákona č. 71/1976 Zb. Správny poriadok (ďalej len „Správny poriadok“) žalovaná uviedla, že ustanovenie § 172 zákona o sociálnom poistení výslovne vylučuje aplikáciu Správneho poriadku na konanie vo veciach sociálneho poistenia, takže námietka na jeho údajné porušenie je nulitná.

21. K námietke nezohľadnenia rozhodnutia o odňatí invalidného dôchodku od 08. 10. 2019 žalovaná uviedla, že § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení hovorí jasne, že ak dôjde k zániku nároku na invalidný dôchodok, úrazová renta sa vypláca v zníženej sume aj naďalej. Uvedené konštatoval zákonodarcia, podľa ktorého je Sociálna poisťovňa povinná striktné postupovať. To, že suma úrazovej renty (143,30 EUR) neprevyšovala sumu invalidného dôchodku (146,80 EUR), a teda žalobca nemal odo dňa 01. 08. 2011 nárok na výplatu úrazovej renty, nezakladá nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Ustanovenie § 89 ods. 2 druhá veta zákona o sociálnom poistení výslovne konštatuje, že znížená suma úrazovej renty (0 EUR) sa vypláca aj po zániku nároku na invalidný dôchodok.

22. Žalovaná podotkla, že lekárska správa zo dňa 24. 05. 2022, ktorú vyhotovila posudková lekárka ústredia ako posudkový lekár v odvolacom konaní, nemohla byť súčasťou administratívneho ani posudkového spisu v čase vydania prvostupňového rozhodnutia zo dňa 09. 03. 2022. Pokiaľ žalobca namieta nepredloženie lekárskej správy zo dňa 24. 05. 2022, mal možnosť v zmysle § 190 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nazrieť do posudkového spisu.

23. Ďalej žalovaná skonštatovala, že žalobca v správnej žalobe kopíruje znenie odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu, pričom aktuálny právny stav je iný, preto tieto námietky nie sú relevantné. Už v rozhodnutí zo dňa 16. 04. 2019, ktoré je toho času zrušené, bolo žalobcovi vysvetlené, že posudkoví lekári v tom čase neposudzovali iba zhoršenie zdravotného stavu, ale celkový pokles pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty. V rozhodnutí zo dňa 16. 04. 2019 je rovnako uvedené, že pokles pracovnej schopnosti sa posudzoval k pracovnej pozícii, pri výkone ktorej žalobca utrpel dňa 04. 07. 2010 pracovný úraz a síce k činnosti montážneho robotníka, čo žalobca opäť v žalobe namieta. Rozhodnutie zo dňa 16. 04. 2019 je nie len že zrušené rozsudkom KS TN, ale posudková lekárka ústredia v lekárskej správe zo dňa 24. 05. 2022 konštatovala, že žalobca montážne práce nemôže vykonávať ako vo výškach, tak aj na prízemí, teda posudková lekárka ústredia aj žalovaný sa stotožnili s názorom žalobcu o prácach vo výškach žalobcom, a preto je namietanie uvedené toho času irelevantné. Žalobca ďalej doslovne, ako v odvolaní, namieta akceptovanie profesiogramu. Žalovaná uviedla, že v zmysle § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa pokles pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty posudzuje k doterajšej činnosti zamestnanca (žalobcu), preto námietky o tom, že zamestnávateľ žalobcu od utrpenia pracovného úrazu zo dňa 04. 07. 2010 prešiel ako personálnou, tak aj organizačnou zmenou, nie sú príliehavé. Kto iný, ako sám zamestnávateľ, je oprávnený poskytnúť Sociálnej poisťovni informácie o pracovnej snímke dňa svojho zamestnanca, t. j. žalobcu. Uvedené konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) v rozsudku sp. zn. 9Sžso/44/2011 zo dňa 24. 11. 2011, podľa ktorého je vyhlásenie zamestnávateľa „pre Sociálnu poisťovňu záväzné, pokiaľ neplatnosť tohto právneho úkonu neuplatní (pozn. zamestnanec) žalobou na súde v občianskoprávnom konaní“. To znamená, že pokiaľ so znením profesiogramu žalobca nesúhlasil, mohol a mal v zmysle rozhodovacej činnosti NS SR podať na súd žalobu proti zamestnávateľovi, nakoľko jedine súd je v prípade pracovnoprávneho sporu oprávnený tento rozhodnúť s konečnou platnosťou.

24. Žalovaná podotkla, že zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva pre žalobcu oprávnenie na to, aby Sociálna poisťovňa vykonala dokazovanie podľa jeho predstáv. Námietka zo dňa 09. 02. 2022 bola podaná proti rozhodnutiu o prerušení konania prvostupňového orgánu (ústredia), a preto odvolací orgán nebol v rámci svojich kompetencií, ktoré mu priznáva zákon, oprávnený o nej rozhodnúť. Odvolací orgán sa pridrižoval predovšetkým odvolacích dôvodov proti prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 09. 03. 2022, nakoľko nimi sa začalo odvolacie konanie v zmysle § 214 a nasl. zákona o sociálnom poistení, v ktorom je žalovaný oprávnený konať. Žalovaná poukázala na znenie uznesenia NS SR sp. zn. 1 Cdo 188/2020

zo dňa 24. 08. 2022, v zmysle ktorého „Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov ...“, ako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Sa/5/2021-70 zo dňa 13. januára 2022, v zmysle ktorého "Žalobkyňa sa nemôže domáhať, aby Sociálna poisťovňa vyhodnotila dôkazy v súlade s jej predstavou ...". Uvedené vyplýva aj z ustanovenia § 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú.

25. K žalobným námietkam ohľadne posudkovej činnosti posudkových lekárov žalovaná uviedla, že posudkový lekár pobočky ani posudková lekárka ústredia neposudzovali u žalobcu iba zhoršenie zdravotného stavu. Posúdenie zhoršenia zdravotného stavu sa uskutočňuje len za predpokladu podania žiadosti o prehodnotenie zdravotného stavu, pričom ako takáto žiadosť, tak aj výsledná lekárska správa, majú v prípade posúdenia zhoršenia zdravotného stavu inú predpísanú osnovu. Posudková lekárka ústredia v lekárskej správe zo dňa 24. 05. 2022 posúdila lekárske vyšetrenia od roku 2010, konkrétne odo dňa 04. 07. 2010, t. j. od okamihu utrpenia pracovného úrazu, až po vyšetrenie magnetickou rezonanciou zo dňa 10. 04. 2019. V lekárskejších správach vypracovaných posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne nie je ani len zmienka o tom, že sa posudzuje len zhoršenie zdravotného stavu žalobcu. Námietka žalobcu ohľadne určenia 30% poklesu pracovnej schopnosti je irelevantná, nakoľko v lekárskej správe zo dňa 24. 05. 2022 bola stanovená miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty v rozsahu 90%. Toho času je možné namietať iba 90%-nú mieru poklesu pracovnej schopnosti, keďže 30%-ný pokles pracovnej schopnosti stanovený posudkovým lekárom pobočky v lekárskej správe zo dňa 28. 02. 2022 bol prekonaný 90%-nou mierou poklesu pracovnej schopnosti stanovenou posudkovou lekárkou ústredia v lekárskej správe zo dňa 24. 05. 2022. V súvislosti s námietkou žalobcu o absencii posúdenia poklesu pracovnej schopnosti znalcom žalovaná poukázala na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 14Sa/31/2021. Pokiaľ žalobca tvrdil, že „posudkovi lekári jednak neuviedli dátum ustálenia zdravotného stavu ... a súčasne sa nevysporiadali s následkami úrazu ...“, potom žalovaná poukázala na lekársku správu zo dňa 24. 05. 2022, kde posudková lekárka ústredia v bode s názvom „Celkový posudok“ odôvodnila 90 %-ný pokles pracovnej schopnosti u žalobcu (v dôsledku oslabenia svalovej sily o 30% a deficitu pravého členkového kĺbu nemôže žalobca vykonávať montážne práce ako vo výškach, tak aj na prízemí) a rovnako tak určila dátum vzniku nároku na úrazovú rentu na deň 04. 07. 2010, t. j. dňom utrpenia pracovného úrazu.

26. Žalovaná uviedla, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe lekárskejších správ, najmä správy posudkového lekára z 24. 05. 2022, nie na základe domnienok a dohadov. Pokiaľ žalobca namietal, že závery prijaté žalovanou majú vyplývať "na základe úsudku prijatého v rámci predbežnej otázky...", v danom prípade nejde o predbežnú otázku podľa § 198 zákona o sociálnom poistení ani o úsudok, keďže, ako konštatoval NS SR aj KS TN, mieru poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty je oprávnený stanoviť posudkový lekár Sociálnej poisťovne zo zákona, a nie iný orgán, ktorý by o tejto miere rozhodoval ako o predbežnej otázke, dôležitej pre Sociálnu poisťovňu na rozhodnutie. Toto oprávnenie pre posudkových lekárov Sociálnej poisťovne vyplýva priamo zo zákona, teda nejde o úsudok zo strany Sociálnej poisťovne vo veciach, o ktorých Sociálna poisťovňa nie je oprávnená rozhodnúť s konečnou platnosťou.

27. K žalobnej námietke porušenia dvojinštančnosti postupu a rozhodovania Sociálnej poisťovne žalovaná uviedla, že konanie o odvolaní je upravené v § 214 a nasl. zákona o sociálnom poistení, pričom § 218 ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení stanovuje, ako môže odvolací orgán rozhodnúť. Odvolací orgán môže napadnuté rozhodnutie prvého stupňa buď potvrdiť, zrušiť, zmeniť alebo zrušiť a vrátiť na nové konanie. Ani jedno ustanovenie zákona o sociálnom poistení neukladá odvolaciemu orgánu povinnosť vrátiť vec prvostupňovému orgánu pri zistení pochybenia. V takom prípade by predsa sám zákonodarca do ustanovenia § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení nezakotvil možnosť zmeny prvostupňového rozhodnutia. Práve naopak, k zmene má odvolací orgán pristúpiť vždy, ak sa týmto postupom zamedzí byrokratickým a administratívnym prietahom v konaní, čo žalobca napádal v námietke zo dňa 09. 02. 2022. Uvedené potvrdil aj NS SR v rozsudku sp. zn. 9Sžso/8/2016 zo dňa 29. 11. 2017, kde konštatoval, že „dôvodom na zrušenie rozhodnutia môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť, zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie

pre účastníka“. Odvolací orgán teda postupoval nielen v medziach ustanovenia § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ale aj v zmysle citovaného právneho názoru NS SR, nakoľko prípadným zrušením rozhodnutia zo dňa 09. 03. 2022 by ústredie nevydalo rozhodnutie priaznivejšie pre žalobcu. Žalobca sa však chce brániť, z neznámeho dôvodu, iba odvolaním. Avšak sám podal (nie prvý krát) žalobu proti rozhodnutiu žalovaného, konkrétne proti rozhodnutiu zo dňa 18. 07. 2022, čo znamená, že zmenovým rozhodnutím žalovaného nebol ukrátený o prostriedky právnej ochrany. Rovnako je dôvodné opakovane poukázať na uznesenie NS SR, v zmysle ktorého žalovaný nie povinný postupovať v súlade s vôľou a preberať výklad ustanovení zákona tak, ako ich predkladá žalobca. Podľa žalovanej nemožno za pravdivé a zákonnou úpravou podporené označiť tvrdenie žalobcu, že "každé rozhodnutie správneho orgánu je preskúmateľné ešte ďalšou inštanciou v odvolacom konaní...". Žalovaná k rozsudku NS SR zo dňa 30. 06. 2011 podotkla, že v prípade, o ktorom poníma spomínaný rozsudok, bolo rozhodnutie prvého stupňa potvrdené odvolacím orgánom a odôvodnenie doplnené až v rozhodnutí o odvolaní. To však nie je prípad žalobcu, nakoľko rozhodnutie zo dňa 09. 03. 2022 bolo zmenené v prospech žalobcu.

28. Pokiaľ ide o namietané porušenie princípu legitímnych očakávaní a v tej súvislosti označenie napadnutého rozhodnutia za nepreskúmateľné, žalovaná uviedla, že v súlade s rozsiahlymi dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobcu bol zdravotný stav žalobcu posúdený posudkovou lekárkou ústredia, ktorá na ich základe stanovila v lekárskej správe zo dňa 24. 05. 2022 pokles pracovnej schopnosti 90%. Uvedený záver nemožno považovať za „nečakaný“, keď sám žalobca svojím úkonom v podobe riadneho opravného prostriedku zvýšenie miery poklesu pracovnej schopnosti požadoval. Podľa žalovanej princíp legitímnych očakávaní znamená, že správne orgány budú v skutkovo obdobných prípadoch rozhodovať rovnako. Sociálna poisťovňa za rovnakých skutkových okolností, a teda, že došlo v odvolacom konaní k zvýšeniu percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti, vydáva v prospech poškodených a v súlade s rozsudkom NS SR zo dňa 29. 11. 2017 zmenové rozhodnutia. Legitímne očakávania by boli narušené za situácie, ak by sa žalovaná rozhodla bez akéhokoľvek legitímneho dôvodu ignorovať 90%-nú mieru poklesu pracovnej schopnosti stanovenú posudkovou lekárkou ústredia, na to oprávnenou podľa § 153 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania

29. V replike i ďalšom svojom vyjadrení žalobca zotrval na dôvodoch uvedených v správnej žalobe. Vyjadril presvedčenie, že byť napadnuté rozhodnutie nemôže byť zákonné a v súlade s princípom spravodlivosti, nakoľko žalobcovi bola odňatá výplata invalidného dôchodku aj výplata úrazovej renty. Poukázal na čl. 35 ods. 3 a 36 ods. 1 písm. c) Ústavy SR. Skonštatoval, že potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca zo dňa 17. 02. 2022 nie je profesiogram a zároveň v zmysle ustálenej judikatúry ako aj aktuálneho znenia Civilného sporového poriadku nie je možné žalovať určenie neplatnosti právneho úkonu samostatne. Základné zásady správneho konania, na ktorých porušenie poukazoval žalobca v žalobe, sú aplikovateľné na akékoľvek konanie pri ktorom dochádza k autoritatívnemu rozhodovaniu štátu o právach a právom chránených záujmoch občanom, t. z. sú ako základné zásady na ktorých je postavený právny poriadok Slovenskej republiky aplikovateľné aj na rozhodovanie žalovanej vo veciach sociálneho poistenia podľa zákona o sociálnom poistení, bez ohľadu na dikciu § 172 cit. zákona. Ďalej žalobca vyjadril presvedčenie, že k akémukoľvek zníženiu úrazovej renty podľa § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení môže dôjsť len vtedy, ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok. Žalobca v dôsledku odňatia invalidného dôchodku od 08. 10. 2019 nepoberá žiadny invalidný dôchodok, ktorý by odôvodňoval aplikáciu § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

30. V duplike žalovaná zotrvala na svojom vyjadrení k žalobe. Uviedla, že žalobca nemôže namietat nesprávnosť postupu žalovanej len z toho dôvodu, že zdravotný stav žalobcu sa podľa doložených dokladov natoľko zlepšil, že už neodôvodňuje priznanie a vyplácanie invalidného dôchodku. Rovnako tak sa žalovaná nedopustila akéhokoľvek pochybenia, keď postupovala v súlade s ustanovením § 89 ods. 2 druhá veta zákona o sociálnom poistení, v ktorej zákonodarca vyslovil svoj výslovný zámer, aby znížená suma úrazovej renty sa vyplácala aj po zániku nároku na výplatu dôchodkovej dávky. K poukazu na porušenie článku 35 ods. 3 a článku 36 ods. 1 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky žalovaná uviedla, že ustanovenie článku 36 ods. 1 písm. c) Ústavy SR sa týka predovšetkým pracovného vzťahu medzi žalobcom a jeho zamestnávateľom, do ktorého Sociálna poisťovňa nie je oprávnená zasahovať. V tejto spojitosti poukázala na znenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/99/2019 zo dňa 24. 03. 2021, v zmysle ktorého „Je potrebné si tiež uvedomiť, že zamestnávateľ nie je účastníkom o úrazovej dávke zamestnanca a pokiaľ by v rámci konania o úrazovej dávke žalovaná

(a nie všeobecný súd) v rámci vyhodnotenia predbežnej otázky konštatovala charakter úrazu opačne (v rozpore) so stanoviskom zamestnávateľa, zasiahla by do práv zamestnávateľa neakceptovateľným spôsobom, keďže otázka ... nebola posúdená v konaní, v ktorom malí zamestnanec a zamestnávateľ rovné postavenie účastníkov konania ... ". Ústava SR zakotvuje základné práva a akési princípy fungovania Slovenskej republiky. Ich výkon je však už zverený ako ústavným zákonom, tak aj zákonom a vykonávacím predpisom. Uvedené teda znamená, že aj konkrétne podmienky priznania jednotlivých nárokov na uspokojenie hmotného zabezpečenia občanov upravuje zákon, ktorým je (v tomto prípade) aj zákon o sociálnom poistení a jeho § 89 ods. 2. K námietkam spochybňujúcim profesiogram predložený zamestnávateľom žalovaná uviedla, že pokiaľ žalobca nesúhlasí so znením profesiogramu, teda tým, čo uviedol zamestnávateľ voči žalobcovi, jedná sa v zmysle § 14 Zákonníka práce o pracovnoprávny spor. V takom prípade jediný subjekt oprávnený rozhodnúť, či obsah profesiogramu je správny, je v zmysle § 316 ods. 1 a § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ak nedošlo k mimosúdному vyriešeniu tohto sporu so zamestnávateľom) všeobecný súd. Sociálna poisťovňa nie je oprávnená jednostranne meniť obsah profesiogramu, resp. tento namietat' voči zamestnávateľovi. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutia NS SR zo dňa 24. 03. 2021 (bez uvedenia spisovej značky), sp. zn. 3Cdo/159 zo dňa 28. 10. 2013, sp. zn. 2 Cdo 65/2006, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Sa/5/2021 -70 zo dňa 13. 01. 2022. Na pojednávaní sa žalovaná vyjadrila v zhode so svojimi písomnými podaniami.

Vybrané ustanovenia, z ktorých správny súd vychádzal

31. Podľa § 293bs ods. 1 zákona o sociálnom poistení; nárok na nemocenskú dávku, nárok na dôchodkovú dávku, nárok na úrazovú dávku a nárok na dávku v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2011, sa posudzujú a sumy týchto dávok sa určujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

32. Podľa § 13 ods. 3 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to úrazová renta.

33. Podľa § 84 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; denný vymeriavací základ zamestnanca na určenie sumy úrazových dávok uvedených v § 13 ods. 3 písm. a) až e) a na určenie sumy rehabilitačného a rekvalifikačného je podiel súčtu vymeriavacích základov zamestnanca neobmedzených podľa § 138 ods. 10 dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak. Denný vymeriavací základ zamestnanca sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na určenie rozhodujúceho obdobia platí § 54 ods. 1, 2, 5 a 6 rovnako. Skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je deň utrpenia pracovného úrazu alebo deň, od ktorého sa zistila choroba z povolania, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; ak poistencovi vzniklo nemocenské poistenie v kalendárnom roku, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské.

35. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; ak poistencovi vzniklo nemocenské poistenie v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikla dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), v ktorom došlo k preradeniu zamestnankyne na inú prácu alebo v ktorom vznikol nárok na materské.

36. Podľa § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len "pokles pracovnej schopnosti") a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

37. Podľa § 88 ods. 3 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

38. Podľa § 89 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80% denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

39. Podľa § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení; ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky

40. Podľa § 89 ods. 3 zákona o sociálnom poistení; na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

41. Podľa § 89a zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

42. Podľa § 111 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010; ak sa zamestnávateľ alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu sčasti zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo za smrť poškodeného podľa osobitného predpisu a osobitný predpis neustanovuje inak, poškodený má nárok na úrazovú dávku s výnimkou pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie v sume určenej podľa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu zníženého o mieru zavinenia poškodeného.

43. Podľa § 84 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01. 01. 2011; denný vymeriavací základ zamestnanca na určenie sumy úrazových dávok uvedených v § 13 ods. 3 písm. a) až e) a na určenie sumy rehabilitačného a rekvalifikačného je podiel súčtu vymeriavacích základov zamestnanca, ktorý dosiahol u zamestnávateľa zodpovedného za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania neobmedzených podľa § 138 ods. 6 dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor. Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnanca, ktorý utrpel pracovný úraz alebo sa u neho zistila choroba z povolania v období kratšom ako 90 dní od vzniku nemocenského poistenia, je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom utrpel pracovný úraz alebo od ktorého bola zistená choroba z povolania. Na určenie rozhodujúceho obdobia platí § 54 ods. 1, 2, 9 a 10 rovnako; skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je deň utrpenia pracovného úrazu alebo deň, od ktorého sa zistila choroba z povolania.

44. Podľa § 153 ods. 1 zákona o sociálnom poistení; lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť a) nemocenského poistenia, b) dôchodkového poistenia, c) úrazového poistenia.

45. Podľa § 153 ods. 4 písm. a) zákona o sociálnom poistení; lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti.

46. Podľa § 172 zákona o sociálnom poistení; na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

47. Podľa § 193 ods. 3, 5, 6 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2022; (3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne preruší konanie, ak v lehote podľa § 210 ods. 2 nemožno presne a úplne zistiť skutkový stav veci. (5) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne v konaní pokračuje z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo odpadnú dôvody, pre ktoré sa konanie prerušilo. (6) Ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

48. Podľa § 195 ods. 1, 2, 3 zákona o sociálnom poistení; (1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. (2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti. (4) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

49. Podľa § 196 ods. 1, 3, 4, 6, 7 zákona o sociálnom poistení; (1) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. (3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca podľa osobitného predpisu, ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok. (4) Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť. (6) Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. (7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.

50. Podľa § 209 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona o sociálnom poistení; (1) Rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. (2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu. (3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu. (4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

51. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP; správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

52. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP; sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

53. Podľa § 134 ods. 2 písm. d) SSP; správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba.

54. Podľa § 135 ods. 1 SSP v znení účinnom do 30. 06. 2023; na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

55. Podľa § 203 ods. 1, 2 SSP; (1) Rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu. (2) Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právnych argumentov správnym súdom

56. Zákomom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešiel od 01. 06. 2023 výkon súdnictva z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých bola od 01. 06. 2023 daná právomoc správnych súdov, konkrétne aj z Krajského súdu v Trenčíne na Správny súd v Banskej Bystrici, v dôsledku čoho je predmetná vec vedená na Správnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. TN-29Sa/6/2023.

57. Správny súd v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 199 a nasledujúcich SSP, posudzujúc správnu žalobu neformálne (§ 202 ods. 2 SSP), prejednal vec na nariadenom pojednávaní a po oboznámení sa s obsahom súdneho, ako aj s obsahom úplného administratívneho spisu preskúmal napadnuté rozhodnutie, prvostupňové rozhodnutie a postup žalovanej v zmysle podanej správnej žaloby, v súlade s § 203 ods. 2 SSP a žalobu žalobcu zamietol podľa § 190 SSP, nakoľko nezistil jej dôvodnosť.

58. Medzi účastníkmi konania nebol spor o tom, že žalobca utrpel dňa 04. 07. 2010 pracovný úraz, v súvislosti s ktorým si uplatnil nárok na úrazovú rentu. U tohto zamestnávateľa pracoval ako pomocný robotník na základe dohody o pracovnej činnosti reálne od 27. 05. 2010 do 04. 07. 2010, kedy utrpel pracovný úraz. Medzi účastníkmi nemožno nájsť zhodu ohľadne miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu. Zásadným zostalo posúdenie otázky, či posudkoví lekári správne postupovali, teda či došlo k odstráneniu nezrovnalostí v posudzovaní zdravotného stavu žalobcu, na ktoré upriamil pozornosť Krajský súd v Trenčíne v zrušujúcom rozsudku sp. zn. 14Sa/31/2021-68 zo dňa 23. 08. 2021 (ďalej len „rozsudok KSTN“). V tejto súvislosti žalobca žiadal určenie miery poklesu pracovnej schopnosti v rozsahu 100% s odôvodnením, že je dlhodobo nespôsobilý na výkon posudzovanej práce v celom rozsahu.

59. Pri určovaní percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti poškodeného na účely úrazovej renty v zmysle § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa v rámci naposledy vykonávanej činnosti poškodeného ako zamestnanca prihliada najmä na pracovnú náplň, prípadne na presný rozpis vykonávaných prác vrátane jednotlivých časových úsekov v rámci pracovnej doby. Pre priznanie nároku na úrazovú rentu nestačí len samotná skutočnosť, že poškodený bol pre zmenu pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu preradený na inú pracovnú pozíciu, prípadne pre úplnú stratu tejto schopnosti bol s poškodeným ukončený pracovný pomer. Tieto skutočnosti posudkový lekár sociálneho poistenia pri percentuálnom stanovení miery poklesu pracovnej schopnosti poškodeného len zohľadňuje. Percentuálnu mieru poklesu pracovnej schopnosti pri jednotlivých poškodeniach zdravia v dôsledku pracovného úrazu, prípadne choroby z povolania neurčuje žiaden zákon ani iná právna norma. Posudkový lekár sociálneho poistenia pri posudzovaní zdravotného stavu poškodeného na účely úrazovej renty vychádza z náplne práce (profesiogramu) poškodeného, pričom využíva všetky profesionálne skúsenosti z medicínskej aj posudkovej praxe, dáva do súvislosti dôsledky poškodenia zdravia na výkon doterajšej činnosti poškodeného ako zamestnanca a skúma aj možnosť jeho ďalšieho uplatnenia u zamestnávateľa a na trhu práce (tzv. pracovná rekomandácia). Pre určenie konkrétneho percenta poklesu pracovnej schopnosti posudkový lekár stanoví stupeň funkčného postihnutia organizmu následkom pracovného úrazu a percento pracovných úkonov, ktoré môže poškodený s daným funkčným postihnutím vykonávať; v tomto smere však posudkový lekár neskúma, či zamestnávateľ môže alebo nemôže realizovať aj čiastočnú pracovnú náplň, t. j. ďalej zamestnávať poškodeného aj napriek skutočnosti, že je na vykonávanie niektorých pracovných činností vzhľadom na následky pracovného úrazu zdravotne nespôsobilý. Posudkový lekár v celkovom posudku lekárskej správy vyhodnocuje dôsledky pracovného úrazu na zníženie alebo stratu pracovných zručností, alebo na zníženie, prípadne stratu psychických schopností na výkon doterajšieho zamestnania. V celkovom posudku sa taktiež zohľadňuje stupeň, forma alebo štádium poškodenia orgánu alebo systému, to znamená, že sa prihliada na klinické štádiá poškodenia zdravia. Pre samotné určenie miery poklesu pracovnej schopnosti je potrebné vziať do úvahy, do akej miery poškodený pracovným úrazom alebo chorobou z povolania už nemôže vykonávať doterajšiu účinnosť, teda koľko % z pôvodnej 100%-

nej pracovnej náplne už vykonávať nemôže a koľko môže. (z rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sk/6/2021 zo dňa 15. 12. 2021)

60. Posudzovanie zdravotného stavu patrí výlučne do kompetencie posudkových lekárov príslušných orgánov. Správne súdy v rámci rozhodovania v správnom súdnictve nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali odborný záver ohľadom medicínskych otázok. Posudzujú len to, či posudky ako podklad rozhodnutia o žiadosti na zvýšenie úrazovej renty sú úplné, objektívne, logické a presvedčivé a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení. V danej konkrétnej veci správny súd posudzoval závery v lekárskejších posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia pobočky a ústredia, ktoré boli podkladom prvostupňového rozhodnutia a napadnutého rozhodnutia o odvolaní žalobcu. Správny súd zvýrazňuje § 135 ods. 1 SSP v znení účinnom do 30. 06. 2023, keď pre správny súd bol rozhodujúci stav v čase, kedy bolo právoplatné rozhodnutie orgánu verejnej správy, keďže nešlo o žiadnu zo situácií v zmysle § 135 ods. 2 SSP, t. j. nešlo o iné konanie vyjadrené v § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k) SSP.

61. Posudkový lekár príslušnej pobočky vo svojom lekárskejšom posudku z 28. 02. 2022 (aj v spojení s lekárskejšom posudkom z 29. 04. 2022 vyhotoveným z dôvodu podaného odvolania) vychádzal z lekárskejších správ z ortopedického vyšetrenia z 16. 08. 2011, 12. 02. 2014, 14. 01. 2014, 19. 02. 2014, neurologického vyšetrenia z 28. 11. 2013, chirurgického vyšetrenia z 21. 03. 2019, RTG ľavého zápästia z 01. 04. 2019. Vo vzťahu k nezrovnalosti vytýkanej v rozsudku KSTN poskytol nasledovné vysvetlenie. Podľa odborného nálezu ortopéda z 16. 08. 2011 je deficit extenzie 25-30%, flexia deficit 15 - 20%, pronácia a supinácia len terminálne bolestivé. Z tohto ortopedického nálezu vyplýva, že správne posúdenie podľa špeciálneho posudkového hľadiska malo byť posúdené ako ľahký stupeň, teda kapitola XV, G, 12, a. Podľa ortopedického vyšetrenia z 20. 12. 2019 - ľavý lakťový kĺb - funkčné obmedzenie, deficit extenzie 25-30 st., flexia deficit 15 st., pronácia a supinácia primeraná. Nálezy z rokov 2011 a 2019 sú prakticky totožné, teda niet sporu o tom, či išlo počas celej doby od úrazu až po posúdenie pre úrazovú rentu v určitých časových úsekoch o zhoršenie alebo zlepšenie, stav bol stále rovnaký. Po zhodnotení jednotlivých ortopedických vyšetrení od 16. 08. 2011, ktoré sa dotýkajú rozhodujúceho ochorenia, teda zlomeniny pravej päty, tak z doteraz predložených odborných ortopedických nálezov za obdobie od roku 2011 až do r. 2019 v žiadnom období nedošlo k takej zmene zdravotného stavu (v prípade zlomeniny pravej päty), že by minimálne v nejakom období následkom pracovného úrazu došlo k odôvodnenému poklesu pracovnej schopnosti nad 40%. Zamestnávateľ žalobcu dňa 17. 02. 2022 zaslal potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca, kde je uvedený podrobný opis činností, ktoré zamestnanec vykonával za 1 deň (vzorka dňa) pred vznikom poistnej udalosti. Z tohto opisu činností vyplýva, že žalobca vykonával prácu pri demontáži svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch vo výške časovo 20% svojho pracovného času. Keď pracoval na demontáži svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenia, tak vo výške pracoval vtedy 15%. Teda celkom pracoval vo výške 35 % pracovného času a podľa zdravotnej dokumentácie z celého úrazového obdobia vyplýva, že následkom pracovného úrazu došlo u posudzovaného žalobcu k poklesu pracovnej schopnosti vo 30%. V pracovnej rekomandácii uviedol, že žalobca môže vykonávať prácu ako montážny pracovník s obmedzením práce vo výškach, teda môže vykonávať všetky demontáže svetiel, konštrukcie na stlačený vzduch vykonávané na prízemí, podobne prípravu materiálov žiaľ a náradia. Miera poklesu pracovnej schopnosti bola stanovená v rozsahu 30 %.

62. Posudkový lekár ústredia v lekárskejšom posudku z 24. 05. 2022 vychádzal z početných lekárskejších správ z vyšetrení žalobcu od roku 2010, podrobne uvedených v posudku. Skonštatoval, že ortopedické vyšetrenie z 16. 08. 2011 dokumentovalo miernu valgozitu päty, pravý členok vpravo s deficitom funkcie 30%. Ľavý lakťový kĺb s deficitom extenzie 25-30 stupňov, deficitom flexie 15-20 stupňov, pronácia a supinácia boli len terminálne (v koncových polohách) bolestivé. Ortopedické vyšetrenia z 14. 01. 2014 a 12. 02. 2014 popisujú stav po otvorenej zlomenine pravej päty s rozvojom artrózy, ľavý lakťový kĺb s extenziou 15 stupňov, vnútorná rotácia plná, vonkajšia rotácia s terminálnym perovaním, flexia terminálne peruje. Ortopedické vyšetrenie z 20. 12. 2019 dokumentuje v ľavom lakťovom kĺbe funkčné obmedzenie s deficitom extenzie 25-30 stupňov, deficitom flexie 15 stupňov, pronácia a supinácia sú primerané, prítomné je oslabenie svalovej sily o 30%. Pravá päta so stavom po osteosyntéze a fistulácii, t. č. bez fistulovania, mierna valgozita päty 10 stupňov, členok právo s progresiou deficitu funkcie o 40 %. U žalobcu z posudkovo medicínskeho hľadiska ide o ľahký stupeň obmedzenia pohybu ľavého lakťového kĺbu, oslabenie svalovej sily o 30 % a deficit funkcie pravého členkového kĺbu. Ťažší stupeň obmedzenia hybnosti v lakťovom kĺbe predstavuje stav, kedy sú pohyby v lakťovom kĺbe len

naznačené, čo však u žalobcu nie je prítomné. Ortopedické vyšetrenie z 19. 02. 2014 popisuje ťažkosti ľavého kolenného kĺbu, ktoré boli prítomné už pred pracovným úrazom (s nutnosťou opakovaných operačných zákrokov) a ťažkosti ľavého zápästia, ktoré pri úraze nebolo poškodené. Ortopedické vyšetrenia z 21. 03. 2019 a 27. 06. 2019 verifikujú obojstrannú artrózu oboch kolien. Tieto ochorenia však nesúvisia s pracovným úrazom a preto sa na ne pri hodnotení poklesu pracovnej schopnosti neprihliada. Z potvrdenia zamestnávateľa o pracovnej anamnéze zamestnanca z 17. 02. 2022 vyplýva, že žalobca vykonával prácu: príprava materiálu a náradia 5 % z pracovného času, demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch na prízemí 25 % z pracovného času, demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch vo výške 20 % pracovného času, príprava materiálu a náradia 5 % pracovného času, demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenie na prízemí 30 % pracovného času, demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenia vo výške 15 % pracovného času. Z analýzy pracovných činností vyplýva, že žalobca nemôže vykonávať práce v rozsahu 90% pracovného času. Môže vykonávať prípravu materiálu a náradia, čo predstavuje celkovo 10% pracovného času. S ľahkým obmedzením hybnosti ľavého laktového kĺbu, oslabením svalovej sily o 30% a deficitom pravého členkového kĺbu sú pracovné výkony ako demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch a demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenia obmedzené pri práci vo výškach, tak aj na prízemí, nakoľko pri týchto činnostiach je dôležitá dobrá funkcia všetkých kĺbov oboch horných končatín. Žalobca je poškodený na účely úrazovej renty. Pokles pracovnej schopnosti po pracovnom úraze je 90%, pretože 90 % z pracovných úkonov opísaných v pracovnej náplni môže poškodený následkom pracovného úrazu vykonávať. Dátum vzniku úrazovej renty je 04. 07. 2010, dňom úrazu. Pracovnú rekomandáciu posudkový lekár ústredia neuviedol.

63. Posúdenie zdravotného stavu poškodeného pracovným úrazom a jeho následkov spočívajúcich v poklese pracovnej schopnosti vyžaduje lekárske znalosti a je vo veciach sociálnych zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Správny súd medzi závermi lekárskeho posudku posudkových lekárov a odborných lekárov k dátumu právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia a napadnutého rozhodnutia odvolacieho orgánu nezistil rozpory, ktoré by zakladali ich nepreskúmateľnosť. Posudkový lekár ústredia po komplexnom zhodnotení všetkých lekárskeho správ nachádzajúcich sa v posudkovom spise zmenil záver posudkového lekára pobočky v tom smere, že uznal žalobcu nespôsobilého na pracovné výkony ako demontáž svetiel a konštrukcie na stlačený vzduch a demontáž svetiel a konštrukcie dopravnej techniky a podsvietenia obmedzené pri práci nielen vo výškach, ale aj na prízemí. Došlo tak k vyhovneniu odvolacej námietky žalobcu, ktorý tvrdil, že práce uvedené v potvrdení zamestnávateľa nemôže vykonávať. Pokiaľ ide o určenie, že prípravu materiálu a náradia v rozsahu 10% z pracovného času žalobca vykonávať môže, žalobca k svojej námietke, že tieto činnosti sa taktiež vykonávali výlučne vo výškach, nepredložil žiadne dôkazy, pričom z potvrdenia zamestnávateľa z 17. 02. 2022 táto skutočnosť nevyplýva. Nemožno teda vytknúť posudkovému lekárovi ústredia, že v tomto rozsahu určil, že žalobca je uvedených činností schopný vykonávať. Správny súd zvyrazňuje, že určenie miery poklesu pracovnej schopnosti a posúdenie zdravotného stavu žalobcu je v plnej kompetencii posudkového lekára. Posudkoví lekári zohľadnili všetky lekárske správy, vyšetrenia, nálezy, preto posudkoví lekári prvostupňového aj odvolacieho orgánu úplne vyhodnotili a posúdili zdravotný stav žalobcu k momentu, aký tu bol k dátumu, kedy vykonali posudzovanie zdravotného stavu. Ani námietky žalobcu, že posudkoví lekári mali posudzovať nielen zhoršenie zdravotného stavu žalobcu, ale aj vplyv takého zhoršenia na pokles pracovnej schopnosti žalobcu vykonávať doterajšie zamestnanie neboli dôvodné, keďže v posudkoch posudkových lekárov sú všetky tieto skutočnosti odôvodnené, a to práve vo vzťahu k profesiogramu z 17. 02. 2022. V lekárskeho posudkoch je jednoznačne ustálený aj dátum vzniku invalidity dňom 04. 07. 2010, teda dňom, kedy žalobca utrpel pracovný úraz. Taktiež bol posudkovými lekármi vysvetlený a odstránený rozpor pri hodnotení zdravotného stavu žalobcu na účely konania o priznanie dôchodkovej dávky a konanie o úrazovej rente. Námietky žalobcu, že závery posudkového lekára sú jednostranné a neobjektívne a chýba posúdenie poklesu pracovnej schopnosti znalcom, nie sú dôvodné. Žalobca nijako neozrejmil namietanú neobjektívnosť posudkového záveru, teda takto formulovaná námietka ani neumožňuje súdny prieskum. Správny súd zdôrazňuje, že znalecký posudok nemá vyššiu váhu ako posudok posudkového lekára, ktorému zákon o sociálnom poistení zveruje posudzovanie zdravotného stavu a miery poklesu pracovnej schopnosti poškodeného. Samotná skutočnosť, že posudkoví lekári sú zamestnancami žalovanej, nie je spôsobilá na spochybnenie objektívnosti ich posudkov. Pokiaľ odborné posudky posudkových lekárov pobočky a ústredia nie sú rozporné, niet dôvodu na odstraňovanie pochybností a nejasností v ich záveroch prostredníctvom znaleckého posudku. V predmetnej veci správny súd žiadne takéto nedostatky odborných posudkov, ktoré boli podkladmi prvostupňového a napadnutého rozhodnutia nevzhliadol.

64. Pokiaľ žalobca napádal potvrdenie zamestnávateľa o pracovnej anamnéze žalobcu ako zamestnanca z 17. 02. 2022, teda že nejde o profesiogram so všetkými požadovanými náležitosťami, že toto potvrdenie je nejednoznačné a že ho vystavila osoba, ktorá nemala vedomosť o činnosti vykonávanej žalobcom pred pracovným úrazom, s týmito námietkami sa správny súd nestotožnil. V tejto súvislosti správny súd upriamuje pozornosť na odsek 38. odôvodnenia rozsudku KSTN, kde je uvedené: „Správne mu súdu je zrejmé, že žalobca nebol zamestnancom žalobcu na riadny pracovný pomer a preto pravdepodobne nemal popredu vypracovaný žiadny profesiogram, a to aj s ohľadom na pozíciu pomocného robotníka. Na druhej strane, ak sa stal takémuto pracovníkovi pracovný úraz je potrebné, aby bola jednoznačne určená pracovná náplň takejto pozície a bolo zrejmé aj to, aké boli napríklad zdravotné predpoklady pre prijatie a vykonávanie danej práce.” Z potvrdenia zamestnávateľa z 17. 02. 2022 jasne vyplýva, aké činnosti boli tvorili pracovnú náplň žalobcu, pričom v potvrdení zamestnávateľa z 17. 02. 2022 boli odstránené nejasnosti vytknuté v odseku 37. rozsudku KSTN. Správny súd považuje potvrdenie zamestnávateľa z 17. 02. 2022 za jasné z obsahového hľadiska, nakoľko z neho možno bez pochybností zistiť, aká bola náplň pracovnej činnosti žalobcu čase pracovného úrazu a pred ním. Keďže žalobca nebol u zamestnávateľa zamestnaný v pracovnom pomere, ale len na základe dohody o pracovnej činnosti, nemožno očakávať, že by zamestnávateľ dopredu vypracoval profesiogram žalobcu na pozícii pomocného robotníka, ani že by boli osobitne stanovené zdravotné predpoklady pre prijatie žalobcu na vykonávanie danej práce. Potvrdenie zamestnávateľa z 17. 02. 2022 je preto pre účely konania o žiadosti žalobcu o priznanie úrazovej renty postačujúce. Z výpisu z obchodného registra obchodnej spoločnosti EKB ZDEMA s.r.o., IČO: 36 658 731 (zamestnávateľa žalobcu) vyplýva, že pán J. K. bol jej konateľom od vzniku 28. 07. 2006. Menovaný konateľ zamestnávateľa nahlásil pracovný úraz, ktorý utrpel žalobca 04. 07. 2010, komunikoval so žalovanou v priebehu administratívneho konania v mene zamestnávateľa a vypracoval aj potvrdenie zamestnávateľa z 17. 02. 2022. Potvrdenie zamestnávateľa (profesiogram) je podkladom pre vyhotovenie posudku posudkovým lekárom a ide teda o podklad rozhodnutia Sociálnej poisťovne o žiadosti žalobcu o priznanie nároku na úrazovú rentu. Žalovaná nemala dôvod spochybňovať údaje uvedené v potvrdení zamestnávateľa z 17. 02. 2022. Pokiaľ sa žalobca domnieval, že potvrdenie zamestnávateľa reálne neodráža ním vykonávané pracovné činnosti, bol povinný na preukázanie tohto svojho tvrdenia predložiť dôkazy, čo však neurobil.

65. Žalobca na viacerých miestach správnej žaloby namietal porušenie ustanovení Správneho poriadku žalovanou v priebehu administratívneho konania, pričom následne doplnil, že hoci § 172 zákona o sociálnom poistení vylučuje na konanie žalovanej aplikovať Správny poriadok, je potrebné aplikovať Správny poriadok upravené zásady správneho konania. Správny súd dospel k záveru, že nemožno prisvedčiť žalobcovi, že by sa žalovaná v administratívnom konaní dopustila tak závažného pochybenia, ktoré by malo za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Žalovaná postupovala v konaní podľa zákona o sociálnom poistení, ktorý upravuje konanie žalovanej osobitne, pričom v zmysle § 172 zákona o sociálnom poistení je aplikácia Správneho poriadku na konanie žalovanej o žiadosti žalobcu o priznanie úrazovej renty vyslovene vylúčená. Pokiaľ zákonodarca upravil toto konanie inak, než upravuje priebeh konania Správny poriadok, nemožno uzavrieť, že žalovaná postupovala nesprávne. Zákon o sociálnom poistení neupravuje striktno povinnosť žalovanej poskytnúť účastníkovi konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohol vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie (ako to ustanovuje § 33 ods. 2 Správneho poriadku). V zmysle § 195 zákona o sociálnom poistení žalovaná pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie, pričom samozrejme postupuje v súčinnosti s účastníkom konania, ktorý svojou žiadosťou konanie inicioval. V predmetnej veci žalobca nebol na svojich právach ukrátený tým, že sa s potvrdením zamestnávateľa z 17. 02. 2022 neoboznámil pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, nakoľko z prvostupňového rozhodnutia sa o existencii a obsahu tohto potvrdenia dozvedel a v súlade s § 190 ods. 1 zákona o sociálnom poistení mal možnosť nahliadnuť do administratívneho spisu. Námietka žalobcu, že lekárska správa posudkového lekára ústredia z 24. 05. 2022 nebola súčasťou administratívneho spisu ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia, je nelogická, nakoľko táto správa v čase vydania prvostupňového rozhodnutia ani neexistovala. K námietke žalobcu, že táto správa mu nebola doručená, je potrebné uviesť, že týmto postupom nedošlo k porušeniu procesných predpisov, nakoľko sám zákon o sociálnom poistení (ani iný právny predpis) výslovne žalovanej povinnosť doručiť účastníkovi lekársky posudok neukladá. Takýmto postupom v predmetnej veci nemohlo dôjsť k ukráteniu práv žalobcu, pretože podstatný obsah posudku týkajúci sa zmeny určenia percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti

žalobcu na 90% vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Žalobca (zastúpený právnym zástupcom) tak poznal podstatný obsah lekárskeho posudku a mohol na jeho závery reagovať v správnej žalobe a súčasne sa mohol s celým jeho obsahom oboznámiť postupom podľa § 190 ods. 1 zákona o sociálnom poistení alebo podľa § 215 ods. 9 zákona o sociálnom poistení.

66. Ani námietky žalobcu, že došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti konania, v dôsledku čoho mu bolo odňaté právo na účinný prostriedok nápravy, súd nevyhodnotil ako dôvodné. V zmysle § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí. Podľa § 218 ods. 3 zákona o sociálnom poistení odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je viazaná právnym názorom odvolacieho orgánu. Z citovaných ustanovení § 218 ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že odvolací orgán postupoval v súlade so zákonom, keď zmenil prvostupňové rozhodnutie v dôsledku zmeny (zvýšenia) percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu vyplývajúcej z posudku posudkového lekára ústredia z 24. 05. 2022. Odvolací orgán zmenil prvostupňové rozhodnutie v prospech žalobcu na základe žalobcom podaného odvolania a v zmysle odvolacích námietok, a teda nemožno takéto rozhodnutie považovať za prekvapivé. Zákon o sociálnom poistení v § 218 ods. 4 výslovne ustanovuje, že proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať, teda zákon výslovne počíta s možnosťou, že nie každé rozhodnutie možno napadnúť odvolaním. V danom prípade je proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho orgánu prípustné podanie správnej žaloby, čo žalobca aj využil, teda nemožno uvažovať o odňatí účinného prostriedku nápravy vo vzťahu k žalobcovi. Navyše, odvolací orgán postupoval tak, aby vec žalobcu bola čo najrýchlejšie rozhodnutá, čo je na prospech žalobcu. V tejto súvislosti je nutné poznamenať, že žalobca namietal dĺžku konania žalovanej, teda zrušenie prvostupňového rozhodnutia a vrátenie tejto veci na ďalšie konanie prvostupňovému orgánu by bolo v rozpore s jeho požiadavkou na čo najrýchlejšie rozhodnutie veci. Poukaz žalobcu na rozhodnutie NSSR sp. zn. 9Sžso/32/2011 z 30. 06. 2011 nebolo príliehavé na predmetnú vec, nakoľko v tam riešenej veci došlo k doplneniu dôvodov nedostatočne odôvodneného prvostupňového rozhodnutia až odvolacím orgánom a k potvrdeniu prvostupňového rozhodnutia, teda situácia bola odlišná, keďže v predmetnej veci odvolací orgán zmenil prvostupňové rozhodnutie v prospech žalobcu.

67. Námietka žalobcu o nedodržaní lehoty na rozhodnutie žalovanou a neprimeranú dĺžku konania taktiež nie je dôvodná. Ako už vo svojom rozsudku konštatoval KSTN, hoci žalobca žiadal o priznanie úrazovej renty v roku 2013, následne bolo administratívne konanie prerušené, nakoľko sa viedol súdny spor ohľadne toho, či ide o pracovný úraz, keď z oznámenia poistnej udalosti zamestnávateľom žalobcu bolo zistené, že žalobca nemal pri práci použiť bezpečnostné lano. Konanie pred súdom skončilo súdnym zmiernom s tým, že ide o pracovný úraz s mierou zavinenia žalobcu 20%. Žalobca síce neskôr žiadal zrušenie tohto súdneho zmiernu, avšak Krajský súd v Bratislave vo veci jeho žaloby o zrušenie súdneho zmiernu rozhodol tak, že potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ktorým bola táto žaloba zamietnutá. Vzhľadom na prebiehajúce súdne konania, ktorých predmetom bolo určenie, či ide o pracovný úraz a následne konanie o zrušenie súdneho zmiernu v tejto veci, sa v administratívnom konaní nekonalo, resp. konanie bolo prerušené. Vzhľadom na uvedené objektívne okolnosti potom došlo k prvotnému posúdeniu zdravotného stavu žalobcu až s určitým časovým oneskorením, čo žalobca v podanej správnej žalobe aj namietal. Samotná skutočnosť, že došlo k posúdeniu zdravotného stavu žalobcu až po niekoľkých rokoch od začatia konania, však sama o sebe nepredstavuje nezákonný postup, a to najmä za situácie, že posudkový lekár mal k dispozícii lekárske správy za celé obdobie od vzniku úrazu. V administratívnom konaní, ktoré nasledovalo po zrušujúcom rozsudku KSTN správny súd nevezhliadol jeho neprimeranú dĺžku ani porušenie lehoty na rozhodnutie. Po vrátení administratívneho spisu žalovanej dňa 20. 10. 2021 táto začala bezodkladne konať a požiadala posudkového lekára o opakované posúdenie zdravotného stavu z hľadiska miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu na účely úrazovej renty a taktiež vyzvala zamestnávateľa na predloženie profesiogramu žalobcu v zmysle záverov vyslovených v rozsudku KSTN. Keďže nebolo možné rozhodnúť do 60 dní od doručenia právoplatného rozsudku KSTN, bola v zmysle § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení predĺžená lehota na rozhodnutie o 60 dní. Nakoľko ani v takto predĺženej lehote nebolo možné presne a úplne zistiť skutočný stav veci, v dôsledku nepredloženia profesiogramu zamestnávateľom a následnej nemožnosti vykonať posúdenie zdravotného stavu žalobcu a posúdenie jeho poklesu pracovnej schopnosti, rozhodnutím prvostupňového orgánu č. 3956-17/2022-BA z 20. 01. 2022 bolo administratívne konanie prerušené podľa § 193 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Po predložení profesiogramu a lekárskeho

posudku z 28. 02. 2022 prvostupňový orgán pokračoval v konaní a dňa 09. 03. 2022 vydal prvostupňové rozhodnutie. Po podaní odvolania žalobcom dňa 12. 04. 2022 žalovaná konala a požiadala posudkového lekára ústredia a posúdenie zdravotného stavu žalobcu a posúdenie jeho poklesu pracovnej schopnosti, pričom dňa 24. 05. 2022 bolo žalobcovi oznámené, že lehota na vydanie rozhodnutia bola podľa § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení predĺžená o 60 dní z dôvodu, že k posúdeniu žalobcu dosiaľ nedošlo. Po predložení posudku posudkového lekára ústredia z 24. 05. 2022 odvolací orgán vyžiadal recenziu lekárskej správy a po doručení odpovede a následne po doručení odpovede zamestnávateľa k výzve na vyjadrenie sa k reálne odpracovaným dňom žalobcom, vydal odvolací orgán napadnuté rozhodnutie dňa 18. 07. 2022. Nemožno tak konštatovať nedôvodnú nečinnosť žalovanej v žiadnom štádiu konania, preto žalobca nemohol utpieť ujmu na právach v dôsledku dĺžky administratívneho konania.

68. Pokiaľ žalobca namietal, že odvolací orgán sa nevysporiadal s jeho námietkami v podaní označenom ako „Námietka nezákonného postupu, Námietka nezákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredie sp. zn. 3956-17/2022-BA zo dňa 20. 01. 2022, Sťažnosť na prieťahy a Návrh na pokračovanie v konaní o návrhu žiadateľa zo dňa 04. 07. 2013“ zo dňa 09. 02. 2022, týmto rozhodnutím žalobca napádal rozhodnutie o prerušení konania vydané prvostupňovým orgánom, voči ktorému nie je prípustné podať odvolanie (§193 ods. 4 zákona o sociálnom poistení). Navyše, nešlo o argumentáciu vznesenú žalobcom v odvolacom konaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, teda odvolací orgán nebol povinný osobitne na námietky žalobcu v uvedenom podaní reagovať.

69. Žalobca namietal všeobecne nedostatočné zistenie skutkového stavu žalovanou, nezohľadnenie všetkých relevantných skutočností, avšak nekonkretizoval, čo zohľadnené nebolo. Skutočnosť, že lekárske správy, ktoré boli podkladom prvostupňového i napadnutého rozhodnutia, boli vyhotovené s časovým odstupom po utrení pracovného úrazu, nie je sama o sebe spôsobilá spochybníť závery v správach uvedené. Navyše, posudkoví lekári mali k dispozícii kompletný posudkový spis žalobcu a zohľadňovali všetky dostupné lekárske odborné správy z vyšetrení žalobcu od roku 2010 až do dňa vyhotovenia lekárskeho posudku. Hoci v zmysle § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení zásadne musí byť účastník konania prítomný pri posúdení zdravotného stavu, ak o to požiadava, v čase krízovej situácie sa tento postup neuplatňuje v súlade s § 293eu ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Takýto postup, t. j. posúdenie zdravotného stavu žalobcu v jeho neprítomnosti na podklade posudkovej spisovej dokumentácie (dostupných lekárskeho správ a nálezov), bol posudkovými lekármi pobočky i ústredia uplatnený i v predmetnom prípade žalobcu, a to s ohľadom na opatrenia prijaté počas krízovej situácie a v nadväznosti na zákon č. 66/2020 Z.z. Posudkový lekár ústredia teda zväžil potrebu vykonania posudkovej činnosti v prítomnosti posudzovaného žalobcu a uzavrel, že jeho osobná účasť s ohľadom na existenciu krízovej situácie nie je potrebná. Je potrebné uviesť, že postup zvolený pri realizácii posudkovej činnosti musí vždy zabezpečiť, aby bol skutkový stav zistený objektívne a v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie, pričom musia byť v čo najvyššej miere zachované práva žiadateľa o dávku, resp. prehodnotenie jeho zdravotného stavu. Ustanovenie § 293eu zákona o sociálnom poistení nestanovuje, že sa musí v každom jednotlivom prípade postupovať tak, že bude posudková činnosť vykonávaná len na základe predloženej zdravotnej dokumentácie, ale dáva posudkovému lekárovi na zváženie nevyhnutnosť prítomnosti posudzovanej osoby. V danom prípade však posudkoví lekári nezhľadli dôvod na osobnú účasť žalobcu pri posudzovaní jeho zdravotného stavu, nakoľko tento bol bez nejasností preukázaný lekárskeho správami v posudkovom spise. Správny súd nezistil, že by žalobca mohol byť poškodený na svojich právach v dôsledku neprítomnosti pri posudzovaní jeho zdravotného stavu.

70. Správny súd uvádza, že zásadne nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje závery napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy. Rozhodnutie správneho súdu je výsledkom preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej. Správny súd zásadne nezisťuje skutkový stav veci a dokazovanie vykonáva iba výnimočne, pretože účelom správneho súdneho konania je predovšetkým preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy a jeho cieľom je odstránenie nezákonnosti. Správne súdnictvo je prevažne založené na prieskume zákonnosti už identifikovaného skutkového a právneho stavu, a preto sa dokazovanie v správnom súdnictve vykonáva v obmedzenom rozsahu. Zmyslom konania v správnom súdnictve nie je vykonávať rozsiahle dokazovanie a vyvodzovať z neho skutkové závery, ale poskytovať efektívnu ochranu subjektívnym právam fyzických a právnických osôb v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, preskúmať či kompetentné orgány pri riešení určitých otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Je potrebné mať na pamäti podstatnú skutočnosť, a to že dokazovanie má byť vykonané v rozsahu nevyhnutnom pre

rozhodnutie správneho súdu. Inak vyjadrené, rozsah doplnenia dokazovania musí byť nastavený tak, aby správny súd nenahradzoval činnosť orgánov verejnej správy. Uvedené potom vyúsťuje do toho, že ak správny súd zistí, že orgán verejnej správy nedostatočne zisťoval skutkový stav veci, ustáli rozsah, v akom sa má dokazovanie doplniť. Súčasne správny súd má za to, že odvolací orgán a orgán verejnej správy prvého stupňa v dostatočnom rozsahu vykonali dokazovanie na posúdenie žiadosti žalobcu o priznanie úrazovej renty. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd nenariadil znalecké dokazovanie za účelom prešetrenia zdravotného stavu žalobcu, ako to žiadal žalobca, ani nevykonal iné dokazovanie. Pokiaľ žalobca namietal vydanie rozhodnutie na základe úsudku prijatého v rámci predbežnej otázky, správne mu nebolo zrejmé, čo uvedenou námietkou žalobca má na mysli. Teda túto všeobecnú námietku súd osobitne neskúmal. Súd sa bližšie nevenoval ani poukazom žalobcu na EDLP, Chartu základných práv EÚ a rozhodnutia SDEÚ, keďže žalobca nešpecifikoval spojitosť s prejednávanou vecou.

71. Žalobca namietal, že žalovaná nerešpektovala právne závery vyslovené v zrušujúcom rozsudku KSTN, s čím nie je možné sa stotožniť, a to s aj s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie tohto rozhodnutia. V administratívnom konaní došlo k zabezpečeniu profesiogramu z 17. 02. 2022 a následne v lekárskejších posudkoch posudkových lekárov boli odstránené v rozsudku vytknuté vady (nevysporiadanie sa s odlišným posúdením zdravotného stavu žalobcu v konaní o invalidnom dôchodku, nevyhodnotenie ustálenia zdravotného stavu žalobcu).

72. Správny súd sa nestotožnil so žalobnou námietkou a prekvapivosti napadnutého rozhodnutia, ani o porušení legitímnych očakávaní žalobcu. Odvolací orgán vydal napadnuté rozhodnutie na základe žalobcom podaného odvolania a v súlade s tam namietanou vyššou mierou poklesu pracovnej schopnosti. Legitímne očakávania žalobcu nemohli byť porušené postupom žalovanej, ktorý bol v súlade so zákonom o sociálnom poistení i s právnym názorom vysloveným v rozsudku KSTN. Žalobca ani neargumentoval v tom smere, že žalovaná v obdobných prípadoch rozhoduje rozdielne, s poukazom na konkrétne iné rozhodnutia v skutkovo totožných veciach. Správny súd neidentifikoval nepredvídateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho orgánu.

73. Žalobca dôvodil, že výška úrazovej renty nebola správne určená, nakoľko nebol správne určený vymeriavací základ, ani pokles pracovnej schopnosti žalobcu v rozsahu 90% s dátumom vzniku od 04. 07. 2010. Žalobcovi nebolo zrejmé, z čoho vychádzal odvolací orgán pri určení denného vymeriavacieho základu, prečo pre určenie hodnoty denného vymeriavacieho základu zohľadnil len obdobie od 27. 05. 2010 do dňa 03. 07. 2010. Správny súd konštatuje, že spôsob výpočtu úrazovej renty je stanovený v § 84 ods. 1 v spojení s § 54 a § 89 ods. 1 a § 111 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. 12. 2010, z ktorých vyplýva, v spojitosti s charakterom úrazovej renty, že rozhodujúcim obdobím pre účely výpočtu úrazovej renty je obdobie úrazového poistenia práve len u zamestnávateľa, ktorý je zodpovedný za pracovný úraz poškodeného (v danom prípade žalobcu). Podľa vyjadrenia zamestnávateľa žalobcu vykonával pre neho žalobca prácu na základe dohody o pracovnej činnosti od 27. 05. 2010 a k pracovnému úrazu došlo 04. 07. 2010. Rozhodujúcim obdobím je preto obdobie od 27. 05. 2010 do 03. 07. 2010 (deň predchádzajúci pracovnému úrazu). Odvolací orgán na strane 6 a 7 napadnutého rozhodnutia dostatočne podrobne a zrozumiteľne identifikoval rozhodujúce obdobie na účely výpočtu úrazovej renty, výšku vymeriavacieho základu, jeho výpočet, ako aj výpočet úrazovej renty. Žalobca v tejto súvislosti okrem dĺžky rozhodujúceho obdobia na účely výpočtu úrazovej renty nevzniesol konkrétne námietky, preto správny súd konštatuje, že v tejto časti je napadnuté rozhodnutie preskúmateľné a v súlade so zákonom o sociálnom poistení.

74. Žalobca namietal, že odvolací orgán nezohľadnil pri určovaní výšky úrazovej renty a obdobia, za ktoré táto úrazová renta žalobcovi patrí, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 27. 08. 2019, Sociálna poisťovňa, ústredie odňala žalobcovi invalidný dôchodok od 08. 10. 2019. Dôvodil, že nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné, aby žalobcovi nebol priznaný nárok na úrazovú rentu aj za obdobie od 09. 10. 2019 do súčasnosti resp. do budúcnosti. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 So 102/2008 z 28. 05. 2009 (R 29/2010), ktoré sa zaoberalo práve aplikáciou § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení a z ktorého vyplýva právna veta: „Ak je starobný dôchodok dôchodcu vyšší ako skôr priznaná úrazová renta a výška úrazovej renty po prepočítaní podľa § 89 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nepresiahla nulovú hodnotu, nárok na výplatu úrazovej renty zanikol.“ Je teda nepochybné, že nárok na výplatu úrazovej renty zaniká (neprerušuje sa), ak je priznaná dôchodková dávka vo vyššej sume, ako

je suma úrazovej renty. Nárok na úrazovú rentu a nárok na jej výplatu nemožno stotožňovať. Žalobcovi bola priznaná úrazová renta od 04. 07. 2010, pričom nárok na invalidný dôchodok mal od 08. 07. 2011 v sume 146,80 EUR mesačne. Výška úrazovej renty od januára 2011 v sume 143,30 Eur mesačne teda neprevyšovala výšku invalidného dôchodku 146,80 EUR mesačne, preto žalobcovi zanikol nárok na výplatu úrazovej renty v súlade s § 89 ods. 2 prvá veta zákona o sociálnom poistení. Podľa § 89 ods. 2 druhá veta zákona o sociálnom poistení úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky. Zákonodarca teda jasne stanovil pravidlo, v zmysle ktorého v prípade žalobcu, teda po zániku nároku na výplatu invalidného dôchodku od 08. 10. 2019, sa úrazová renta vypláca naďalej v sume zníženej o výšku invalidného dôchodku, pričom takto ponížená suma úrazovej renty neprevyšuje sumu 0 EUR, preto nemá žalobca nárok na výplatu úrazovej renty. Napadnuté rozhodnutie preto v tomto smere nie je v rozpore so zákonom. Je potrebné dodať, že hoci sa žalobcovi môže javiť aplikácia ustanovenia § 89 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v jeho prípade nespravodlivá, nie je možné jej vytknúť nezákonnosť. Právo občanov na primerané hmotné zabezpečenie zaručené Ústavou SR možno vykladať len v súlade so zákonmi, ktoré boli prijaté na realizáciu tohto práva.

75. Správny súd považuje za potrebné dodať k žalobným dôvodom žalobcu, že odborná otázka posúdenia zdravotného stavu žalobcu z medicínskeho hľadiska patrí do kompetencie posudkových lekárov a súd nie je odborne vybavený k tomu, aby takúto medicínsku otázku zhodnocoval. Správny súd v rámci podanej správnej žaloby preskúmava zákonnosť postupu prvostupňového a odvolacieho orgánu ako aj, či boli vzaté do úvahy všetky podklady potrebné pre rozhodnutie odvolacieho orgánu a prvostupňového orgánu, či odborné lekárske posudky reflektovali na doložené lekárske správy, vyšetrenia, čo podľa názoru správneho súdu bolo splnené.

76. S ohľadom na vyššie uvedené považoval správny súd po preskúmaní veci lekárske posudky posudkových lekárov za logické a presvedčivé, podložené závermi zo zdravotnej dokumentácie žalobcu a preto dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, pretože bolo vydané na základe riadne zisteného skutočného stavu veci, ktorý má oporu v administratívnom spise a na základe správneho právneho posúdenia veci. Prvostupňovému ani napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť nepreskúmateľnosť. V postupe žalovanej v administratívnom konaní súd neidentifikoval tak závažné procesné pochybenia, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť preskúmaných rozhodnutí. Správny súd žalobu žalobcu vyhodnotil ako nedôvodnú, preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

77. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je potrebné podať na Správny súd v Banskej Bystrici v lehote jedného mesiaca od doručenia rozsudku. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka - spisová značka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.